

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА ОСВІТНЯ ЕЛЕКТРОННА ПЛАТФОРМА

КОНЦЕПЦІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЗДОБУВАЧІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
Е-ПІДРУЧНИКАМИ ТА ІНШИМИ
ЕЛЕКТРОННИМИ ОСВІТНИМИ
РЕСУРСАМИ

Затверджено Робочою групою з розробки
Концепції Національної освітньої електронної
платформи на засіданні 15 грудня 2017 року під
головуванням Міністра освіти і науки Лілії Гриневич.

Release v1.2, змінено розділи «Про документ», «Нормативно-правове
забезпечення», внесено деякі доповнення, уточнення, стилістичні
правки, проведено літературне редагування

mon.gov.ua

ЗМІСТ

Про документ.....	3
Вступ.....	4
Зміст.....	5
Впровадження технологій.....	5
Еволюція змісту.....	5
Функціональні модулі.....	7
Ядро. Базові державні функції.....	7
Державні сервіси.....	7
Екосистема.....	8
Фінансування е-підручників.....	8
Розгортання функціоналу.....	9
2018.....	9
2019.....	9
2020-2023.....	9
Основні продукти у 2018 році.....	10
Учительська пошукова система.....	10
Маркетплейс е-підручників.....	10
Електронні освітні ресурси.....	10
Управління.....	11
Перехідний етап.....	12
Нормативно-правове забезпечення.....	13

ПРО ДОКУМЕНТ

Концепцію підготовлено у результаті public policy dialogue, що тривав 3,5 місяці. Проведено понад 20 експертних інтерв'ю, кабінетне дослідження найкращого іноземного досвіду, три засідання Робочої групи, розширену нараду щодо ролі електронного підручника, понад 10 робочих зустрічей і скайп-конференцій. На кожен комунікативний захід

виносилися робочі записки для змістовного обговорення.

З метою реалізації Концепції буде підписано меморандуми про порозуміння із громадськими, міжнародними, донорськими організаціями. До кінця січня-2018 буде опрацьовано проекти нормативно-правових актів, необхідних для запуску процесу. Документи буде розроблено у діалозі спільно з експертами, стейкхолдерами, державними установами, громадськими і міжнародними організаціями.

ВСТУП

Близько 435 000 дітей підуть у перший клас 1 вересня 2018 року¹.

Реформа передбачає перехід до компетентнісного навчання. Розробляються нові освітні стандарти і типові освітні програми. Вони орієнтують школу на формування вмінь, які здатні забезпечити самореалізацію учня та життєвий успіх протягом усього життя.

Цій меті повинні відповідати і навчальні матеріали. Вони мають викликати цікавість учня, заохочувати прагнення до знань, вчити вчитися, допомагати організувати самостійне навчання відповідно до власних уподобань, забезпечити можливості для самооцінювання і особистісного зростання.

Підручники теж мають формувати вміння, слугувати для учня не лише джерелом донесення інформації, а й засобом самостійної підготовки та самоперевірки. А для вчителя, окрім основного дидактичного збірника навчальних матеріалів, – ще й інструментом їх творчого опрацювання, сфокусованого на індивідуальний розвиток школярів.

Найбільше пасують для цього електронні підручники. Безкоштовне розповсюдження електронних підручників передбачено у новому Законі про освіту.

По мірі дорослішання змінюватиметься використання електронного підручника учнем. Чим старший клас, тим більше свободи матиме учень у виборі траєкторії навчання, предметів, освітніх ресурсів. Електронний підручник з основного ресурсу у першому класі поступово перетвориться на допоміжний у профільній школі. На перший план вийдуть відеокурси, мережеві

дослідницькі проекти, засоби з модифікування і створення контенту, групової роботи тощо.

Потрібно не лише створити національне виробництво якісних електронних освітніх ресурсів. Важливо, щоби пропозиція електронних освітніх ресурсів постійно рухалася вперед. Сьогодні складно передбачити, які саме вміння будуть затребувані суспільством і ринком за 5 років, і як тоді виглядатимуть освітні технології.

Держава вирішує завдання нового освітнього змісту в умовах інституційної непередбачуваності. Паралельно відбувається кілька масштабних реформ, серед яких одна з найбільш складних – освітня. Одночасно змінюються усі складові середньої освіти.

Потрібне рішення, яке відповідатиме трьом критеріям:

- гарантує доступ до якісних безкоштовних е-підручників та інших електронних освітніх ресурсів для здобувачів середньої освіти;
- дозволяє розвивати національне виробництво електронних освітніх ресурсів;
- і при цьому достатньо гнучке, щоб реагувати на середовище, що постійно змінюється, впроваджувати технології, що стрімко розвиваються.

У якості такого рішення пропонується Національна освітня електронна платформа, яка:

- підніме базові освітні технології середньої школи до сучасного рівня;
- дозволить вирівняти умови доступу до якісної освіти для всіх учнів;
- сприятиме розвитку творчих елементів у роботі вчителя;
- стане стартовим майданчиком Великого проекту електронного навчання і цифрової компетентності в Україні;
- дозволить створити інноваційний сектор економіки – виробництво сучасних електронних освітніх ресурсів і технологій.

У середньостроковій перспективі Платформа дозволить досягнути у державних школах рівня цифрової компетентності, вищого за нинішній у приватних.

У довгостроковій перспективі Платформа може стати складовою частиною історії українського успіху, бо докладеться до формування динамічного суспільства, яке проводить активну експансію на глобальних фінансових і технологічних ринках.

У цій Концепції описуються функції Платформи, система управління, модель фінансування, пропозиції щодо запуску Платформи у 2018 році.

¹ Прогноз Інституту освітньої аналітики.

ЗМІСТ

Мало хто вважає достатнім рівень застосування освітніх ресурсів і технологій в українській школі, але ситуація не зміниться миттєво.

Пропонується орієнтуватися на послідовне впровадження, по мірі розгортання реформи, із урахуванням прогресу учнів першого та подальших наборів, готовності педагогічних кадрів, інфраструктури, тощо.

Впровадження технологій

Платформа має передбачити механізми постійного дослідження ефективності технологій, що застосовуються, і стимулювати випереджаючий розвиток.

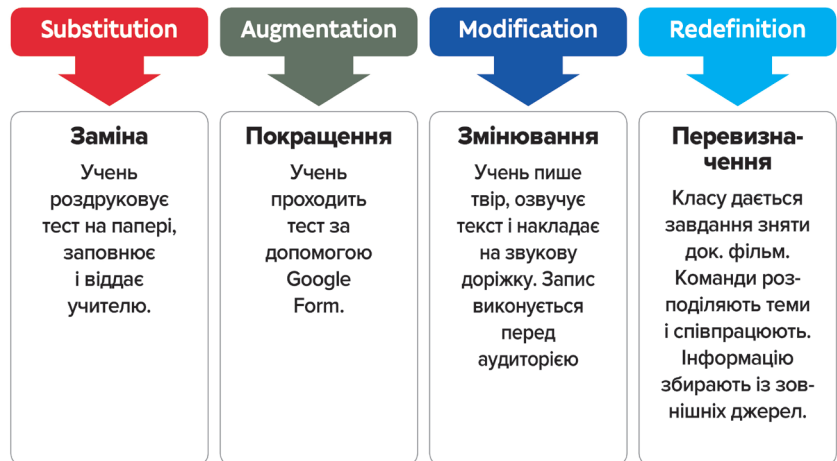
У якості вектору впровадження інформаційно-комп'ютерних технологій пропонується модель SAMR (*Substitution* = *Заміна*, *Augmentation* = *Покращення*, *Modification* = *Модифікація*, *Redefinition* = *Перевизначення*)². Модель передбачає поступове збільшення залученості учня у навчальний процес.

На рівні **Заміни** комп'ютерні технології використовуються, щоби виконувати види навчальної діяльності. Наприклад, учитель надсилає учню текстовий файл із тестовим завданням, учень заповнює тест і повертає учителю.

На рівні **Покращення** технології збільшують ефективність видів навчальної діяльності. Наприклад, учень використовує Google Form. Це дозволяє заощадити папір та зменшує час оцінювання засвоєння учнями матеріалів.

На рівні **Модифікації** технології змінюють навчальний процес. Наприклад, коли учня просять написати твір, він не лише записує текст, а й озвучує його і накладає

Впровадження ІКТ за моделлю SAMR

на звукову доріжку. Запис виконується перед батьками або іншими учнями. Необхідність виступити перед аудиторією мотивує до якісної роботи. З'являються нові вміння. Під час роботи над проектом учень самостійно збирає інформацію про навички письма, публічних виступів, техніку реалізації.

На рівні **Перевизначення** технологія стає ключовим засобом компетентнісного навчання. Наприклад, класу дається завдання зняти документальний фільм про важливе питання навчальної програми предмету. Утворюються команди, які розподіляють між собою підтеми і разом працюють над кінцевим продуктом³.

Середня освіта України знаходить ся на першому і, частково, на другому рівні. Третього і четвертого рівня досягли одиниці. Приватні постачальники освітніх технологій можуть пропонувати складні рішення і навчати учителів. Але на рівні держави не варто очікувати масового добровільного використання сервісів та ресурсів Платформи з першого року.

Платформа має передбачати функції із:

- підвищення кваліфікації та добровільної сертифікації учителів;
- сприяння творчій активності учителів;
- підвищення рівня індивідуалізації навчання, зміщення фокусу на учня;
- організації горизонтальних комунікацій між учителями для обміну досвідом, із включенням учнів і батьків у комунікацію; розвитку інклюзивної освіти.

Еволюція змісту

Реформа передбачає зростання автономії шкіл, зокрема, у формуванні навчальних планів та навчальних програм предметів. Школа буде обирати, чи викладати у рамках варіативної складової додаткові предмети, чи збільшити кількість базових предметів⁴.

1 вересня 2018 року реформа розпочинається у початковій школі (1 клас), де варіативний компонент дорівнює 0%.

² Розробник - Dr. Ruben Puentedura, <http://www.hippasus.com/>

³ <https://sites.google.com/a/msad60.org/technology-is-learning/samr-model>

⁴ Ян Герчинський, Другий проект реперних точок візії освітньої реформи, підготовлено за сприяння Swedish Association of Local Authorities and Regions та SKL International, 2015

Роль освітніх ресурсів на рівнях освіти

Підручник є чи не основним освітнім ресурсом учня.

Електронний підручник може бути представлений у різних формах – від змішаного тексту з інтерактивними елементами і мультимедіа до набору ігор. Головне, щоб структура і передбачені види навчальної діяльності відповідали стандартам і освітній програмі.

1 вересня 2022 року стартує реформована молодша базова школа (5 клас). На цьому рівні освіти варіативний компонент дорівнює 20%. Рішення про його склад приймає школа.

Для учнів базової школи фокус на викладення нового матеріалу текстовим способом у підручниках (як паперових, так і електронних) по мірі дорослішання зменшується та поступається візуально-динамічній формі. Завдання освітніх ресурсів – зацікавити, залучити до навчання учнів (а батьків – до окремих завдань домашньої роботи), закласити базові навички самостійної роботи та самооцінювання, роз-

вивати міждисциплінарні зв'язки та сприяти інтегруванню предметів. Зростає роль мультимедіа, інтерактивних засобів, відеокурсів.

1 вересня 2024 року стартує реформа у старшій базовій школі (7 клас). Тут варіативний компонент дорівнює 30%. Предмети часткового обирають учні. Вони починають готуватися до профільної школи, визначаються з життєвими інтересами, «шукають себе».

Електронні освітні ресурси повинні надавати учням можливість формувати початкові навички дослідників, самостійно вивчати предмети, опрацьовувати великі масиви інформації, займатися плануванням навчального процесу, організацією самостійної, проектної та командної роботи, особливо для STEM-предметів.

1 вересня 2027 року стартує профільна школа. Випускники базової школи за результатами зовнішнього оцінювання оберуть академічні ліцеї або професійні заклади. Варіативна складова сягає 30%, обирає предмети за вибором учень.

Електронні освітні ресурси повинні сприяти подальшому розвитку дослідницьких умінь школярів або забезпеченню підготовки старшокласників до рівня професіоналів-початківців. За умови наявності якісного відеоконтенту роль підручника обмежується планом дослідження (вивчення), збірником домашніх завдань та допоміжного засобу для засвоєння нового матеріалу.

Комбінування е-підручників і відеокурсів у базовій та профільній школах є особливо ефективним для інклюзивної освіти.

Реформа передбачає впровадження зовнішнього оцінювання після завершення початкової школи (діагностична підтримка вчителів), після 9 класу (підстава прийняття до академічного ліцею та професійно-технічних закладів освіти), після 12-го класу (як вступний іспит до ВНЗ).

Вже починаючи з початкової освіти і наскрізно до дванадцятого класу у навчальному процесі важливо формувати навички (само)оцінювання учнів.

ФУНКЦІОНАЛЬНІ МОДУЛІ

В умовах невизначеності складний технологічний проект найкраще будувати як набір функціональних модулів, які нарощуються поступово навколо певного ядра.

Кожному модулю, що впроваджується, передує етап пілотного впровадження і досліджень. Перелік функціональних модулів може розширюватися. Вже реалізовані модулі можуть закриватися або модифікуватися у разі зміни середовища або незадовільних показників (визначених наперед).

Ядро. Базові державні функції

Функції, які фінансує, виконує і повністю контролює держава

Управління змістом. Освітні технології мають обслуговувати

новий зміст, який впроваджує держава у ході реформи. Платформа має передбачати участь громадськості у формуванні й обговоренні державних стандартів та освітніх програм, а також абсолютно нову процедуру державної експертизи електронних освітніх ресурсів, зокрема електронних підручників.

Центральна база даних. Забезпечує поточний збір і аналіз даних про використання освітніх ресурсів та обладнання. Зберігає безкоштовні PDF-копії паперових підручників, надані виробниками, реєстр освітніх ресурсів і авторських прав на освітні ресурси, які використовуються за державні кошти. Держава спільно з ринком встановлює технічні стандарти

сумісності. Проводяться девелоперські конференції, на яких стандарти узгоджуються. База даних взаємодіє з ЄДЕБО та іншими державними базами даних для виконання своїх функцій.

Державні сервіси

Функції, які фінансує держава, вона виконує самостійно або разом зі стейкхолдерами. Приватні підрядники стають частиною держави, виконуючи функції у рамках державно-приватного партнерства. Напівдержавні незалежні інститути співфінансуються стейкхолдерами.

Учительська пошукова система. Точка входу в реформу, шоурум реформи. Тут зберігаються безкоштовні дидактичні матері-

Функціональні модулі

али, які допомагають учителям організувати свою роботу за готовими навчальними програмами предметів або формувати власні навчальні програми. Це один з двох користувацьких інтерфейсів, які пропонується запуснути в 2018 році.

Маркетплейс(и). Містять програми для перегляду електронних освітніх ресурсів у рамках навчальних програм предметів. Електронні освітні ресурси розміщуються у формі, доступній для використання в офлайн-режимі. Маркетплейс для електронних підручників – другий основний користувацький інтерфейс, який пропонується запуснути у 2018 році.

Єдина авторизація. Засіб інтеграції. Без цього складно реалізувати різноманітність форм навчання в освіті. Забезпечує вхід у різні системи управління навчальним процесом під єдиним логіном. Взаємодіє з ЄДЕБО чи з іншими державними базами даних.

Оцінювання учнів. Інтеграція державних та приватних сервісів із рішеннями державного зовнішнього контролю якості освіти.

Горизонтальна комунікація між учителями і учнями. Система накопичення знань, обміну досвідом і поширення найкращих практик. Як варіант – онлайн-система обговорення питань із рейтингуванням відповідей. Методична онлайн-підтримка підготовленими консультантами (CRM-система). Мережа ресурсних центрів (на базі шкільних бібліотек, кабінетів інформатики тощо) для організації офлайн-комунікації між учителями сусідніх шкіл.

Інклюзивна адаптація. Реалізація ідей універсального дизайну для освіти. Озвучування дидактичних матеріалів для дітей зі спеціальними освітніми потребами. Впровадження стандарту WCAG 2.0.

Домашнє навчання. За ідеєю, це міг би бути маркетплейс на-

вчальних програм для хоумскерів. Втім, поки що передчасно говорити про модель. Більше зацікавлена у таких курсах держава, щоб урізноманітнити форми навчання у маленьких віддалених селах та гірських районах.

Екосистема

Функції, які розвиваються завдяки прозорій конкуренції і прозорому регулюванню. Держава на відкритому конкурсі закуповує ліцензії, ринок стає привабливим для стартапів, держава дає інформацію і гроші. Інвестиція повертається у вигляді вищої якості людського капіталу, створених робочих місць, формуванні інноваційного сектору економіки.

Електронні підручники. Через технологічні обмеження неможливо розмістити на одному сайті усі найкращі освітні ресурси різних вендорів, що зберігаються у комп'ютерних мережах. Програми дозволяють користуватися е-підручниками в офлайн-режимі. Виробниками можуть бути комерційні, неприбуткові, державні організації, окремі автори.

Виробництво STEM. Держава має ініціювати окрему програму з розвитку інтегруючого інтерактивного і мультимедійного контенту, починаючи з молодшої базової школи та інших рівнів освіти.

Навчання і сертифікація учителів. Реформа передбачає лібералізацію сфери перепідготовки учителів. У нагоді вендорам, які працюватимуть на цьому ринку, стане державний маркетплейс програм навчання, котрі передбачали б надання добровільних сертифікатів, які визнає держава. Фінансувати такі програми можуть і самі учителі, а держава б стимулювала найкращих стипендіями на безкоштовні курси.

Відеокурси та інші електронні освітні ресурси для різних рівнів освіти. Планом імплементації Концепції реформи середньої освіти «Нова українська школа» передбачено створення відеокурсів для старшої школи, підготовки до ЗНО, тощо. Майже напевно до того часу набудуть поширення й інші цікаві технології. Наприклад, віртуальна реальність. Одним із форматів може бути застосування вебінарів, особливо для профільної школи та гурткової роботи.

Держава спільно з приватними стейкхолдерами мають реалізувати функцію **досліджень і розвитку**.

Фінансування е-підручників

Ззакупівля через Маркетплейс відбувається у формі викупу ліцензій на рік. Держава викуповує ліцензії на користування ресурсами і передає коди доступу кінцевим користувачам.

У Маркетплейсі з'являються будь-які програми, які відповідають технічним вимогам. Технічні вимоги визначаються за участі донорських та громадських організацій.

Програми можуть містити лише електронні освітні ресурси (е-підручники включно), які мають Статус «Дозволено».

Для цього вендори замовляють у держави послугу «Тіньова експертиза»⁵, сертифіковану міжнародними донорськими структурами.

Після отримання відповідного статусу е-підручники та інші ЕОРИ потрапляють у систему. Частина ресурсів і послуг доступна безкоштовно.

Безкоштовні е-підручники з'являються в системах за результатами конкурсу⁶.

5 Процедура називається "тіньовою", бо влаштована таким чином, щоб виробники не могли зговоритися з експертами, подавали свої матеріали "всліпу".

6 Процедуру буде розроблено у рамках підготовки відповідного положення.

РОЗГОРТАННЯ ФУНКЦІОНАЛУ

Розвиток функціоналу

Впровадження Платформи повинно випереджати хід реформи, щоб мати можливість вчасно коригувати курс у разі вагомих технологічних зсувів.

Тестування прототипів для початкової школи та деяких інших функціональних модулів розпочнеться у 2018 році. У тестовому режимі модулі молодшої базової школи пропонується почати розгортати в 2019-му, старшої базової – у 2020-му, профільної – у 2023 році.

2018

У 2018 році пропонується сфокусуватися на формуванні таких функціональних модулів (у порядку зменшення пріоритетності):

- Управління змістом
- Центральна база даних
- Учительська пошукова система
- Маркетплейс е-підручників (а точніше, програм для перегляду е-підручників)
- Інклюзивна адаптація
- Єдина авторизація

Впровадження прототипів досліджується. На основі аналізу коригується функціонал і стратегія.

У рамках напрямку «Управління змістом» створюється гнучка система державної «тіньової» експертизи, яка водночас є зручною для вендорів.

У рамках напрямку «Центральна база даних» треба сформувати архітектуру і запустити єдину систему державних баз у сфері освіти (спільні стандарти, протоколи обміну даних, роль у Платформі).

Вже у листопаді-2018 можна буде отримати адекватну статистичну інформацію для розробки Великого проекту електронного навчання і цифрової компетентності.

У рамках напрямку «Інклюзивна адаптація» узгоджуються стандарти, організовується навчання авторів програм, запускається процес виробництва.

У рамках напрямку «Єдина авторизація» за рік можна розробити і почати імплементувати інфраструктуру для наскрізного зовнішнього оцінювання якості освіти.

2019

Формується база найкращих практик на основі інструменту «Горизонтальна комунікація».

Розробляються і тестуються в екосистемі засоби оцінювання.

Запускається програма сприяння виробництву STEM-контенту.

Розробляється Великий проект. Завершується формування професійної рамки учителя із цифровою компетентністю.

2020-2023

У 2020 році інституціалізуються організаційні спроможності та людський ресурс, який сформувався у проекті.

Розробляються сегменти екосистеми, пов'язані з відеокурсами та іншими видами контенту для старшої базової та профільної школи.

Реалізується перша фаза Великого проекту.

ОСНОВНІ ПРОДУКТИ У 2018 РОЦІ

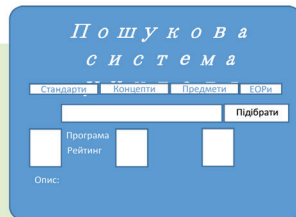
Основні інтерфейси 2018

Ситуація застосування:

- учитель обирає готові / конструює власні навчальні програми з предметів
- підбирає ресурси під уроки
- роздруковує навчальні матеріали, завдання, форми спостережень і оцінювання
- переходить на маркетплейс, звідки завантажує програми для споживання ЕОРів

Ресурси:

- PDF-копії паперових підручників,
- текстові елементи з мінімальним мультимедіа,
- навчальні програми вендорів (з мінімальним набором контенту),
- відеокурси щодо програм

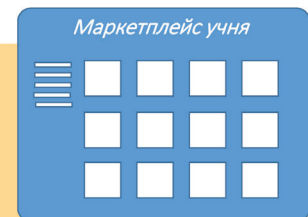

Ситуація застосування:

- учень завантажує програми, за допомогою яких користується змістом, який рекомендував учитель
- Завантажує цікаві безкоштовні програми
- мають доступ учителі і батьки (вибір е-підручників, рейтингування, коментування, статистика учня – за предметами, книжками)

Ресурси:

- онлайн-рішення,
- оффлайн-програми,
- мобільні додатки,
- браузерні розширення

Учительська пошукова система.

Основний користувач – учитель, учень має доступ.

Учитель заходить сюди, щоб полегшити собі роботу – знайти навчальну програму предмету, ознайомитися з нею, або сконструювати власну. Він формує набори матеріалів для уроків. Роздруковує для уроків навчальні матеріали, завдання, форми спостережень і оцінювання. В основу може покласти навчальні програми вендорів (з демо-набором контенту), або PDF-копію паперових підручників у поєднанні з текстовими елементами з мінімальним мультимедіа (аналог «концептів» з відкритого ресурсу CK-12 (США). Тут же – відеокурси щодо навчальних програм предметів.

Якщо вчитель обирає готову програму – то одразу бачить набір ресурсів під нього. Для завантаження відібраних матеріалів переходить на маркетплейс, звідки отримує доступ до програм для споживання електронних підручників та інших

ЕОРів. Потім працює в цій програмі, а в пошукову систему заходить за дидактичними вказівками.

Маркетплейс е-підручників

Основний користувач – учень і батьки, учитель має доступ.

Учень завантажує програми, за допомогою яких може користуватися змістом, що його рекомендував учитель. Завантажити можна онлайн-і оффлайн-рішення, мобільні додатки, браузерні розширення тощо.

Вендори можуть бути державні і недержавні, а програми їхнього виробництва – коштовні чи безкоштовні. Підручники не обов'язково збігаються з паперовими, але обов'язково мають відповідну навчальну програму із демо-набором на учительській пошуковій системі.

До системи мають окремий доступ учителі і батьки (вибір е-підручників, рейтингування, коментування, статистика учня – за предметами, книжками). Че-

рез Маркетплейс здійснюється обмін даними про статистику із Центральною базою даних.

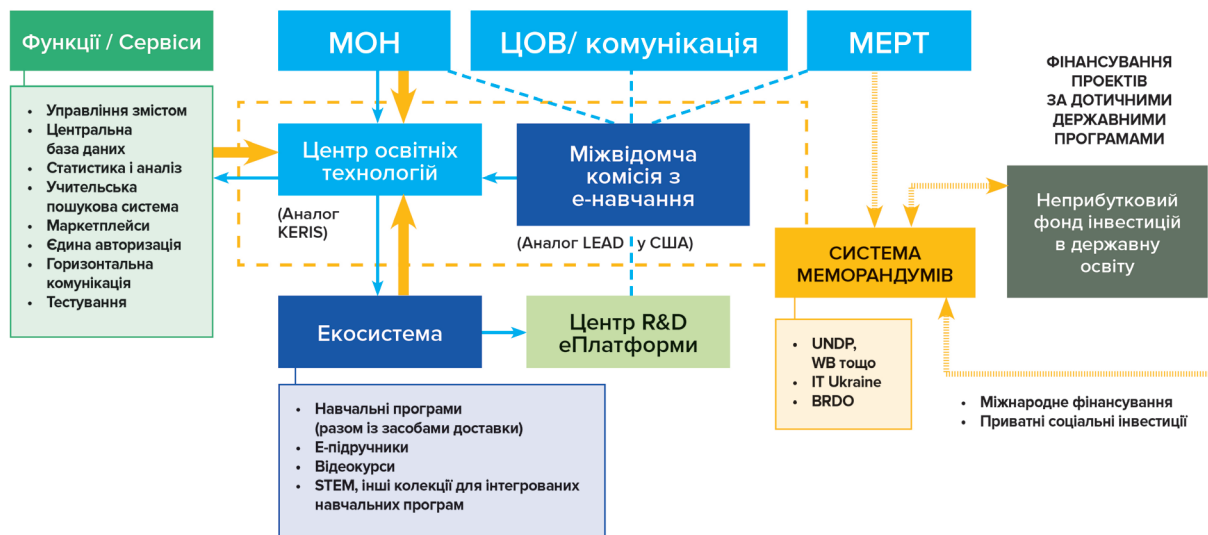
Електронні освітні ресурси

У 2018 році Платформа повинна розпочати тестування таких електронних освітніх ресурсів:

- дистанційні курси для учителів початкових класів;
- дистанційні курси для 9,10,11 класів (окуповані території, ЗНО);
- добірка матеріалів STEM, мультимедіа, інтерактивні елементи;
- інноваційні навчальні матеріали для початкової школи;
- цифрові копії паперових підручників із правом безкоштовного інтернет-доступу:
 - перший клас,
 - усі інші класи,
- електронні підручники:
- інтегрований предмет «Я досліджую світ»,
- інтегрований предмет «Мистецтво».

УПРАВЛІННЯ

Адміністративна схема

Сфера виробництва, фінансування і розповсюдження складного сучасного контенту складна. Складною має бути і система управління цією системою.

Реалізація Платформи на 12 років стане важливим фактором економічного зростання. Ця система дозволить підготувати сучасний людський капітал. Вже під час розгортання Платформи значні кошти буде інвестовано в інноваційний сектор української економіки із потужним експортним потенціалом (освітні технології). У рамках Великого проекту буде реалізовано найбільший проект розвитку інфраструктури.

Для довідки: Національні цілі США – досягти швидкостей Інтернет у школах 1 Гбіт/с на 1000 учнів, або 1 Мбіт/с на учня. Україна може поставити аналогічну мету до 2023 року. Для порівняння: у 2022 році, за прогнозами, в США розпочнеться проект 5G.

По-перше, потрібен інституційний механізм стратегічної та оперативної координації політики і дій

Міністерства освіти і науки, Міністерства економічного розвитку і торгівлі, центрального органу виконавчої влади у сфері комунікацій⁷. Пропонується створити Міжвідомчу комісію з е-навчання. Міжвідомча комісія розробляє стратегії і проекти розвитку. Проекти розвитку реалізуються рішеннями Кабміну за сприяння трьох центральних органів виконавчої влади.

Положення і порядок функціонування Міжвідомчої комісії має бути затверджено постановами Кабміну.

До міжвідомчої комісії крім державних менеджерів входять представники сфери виробництва освітніх технологій, ІТ-індустрії, телекомів, міжнародних донорських організацій.

Аналогічний орган із дорадчими функціями функціонує в США. Це експертна комісія LEAD, яку співзасновано Комісією з комунікацій та Департаментом освіти.

⁷ Наразі це Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації.

По-друге, реалізовувати політику з розвитку освітніх технологій має виділена державна інституція, найшвидше – державне підприємство. Попередня назва: Центр освітніх технологій. Це найпоширеніша у світі практика з управління інноваціями в освіті.

Відомий бенчмарк такої інституції – корейський KERIS.

Функції Центру освітніх технологій:

- участь у розробці стратегії та політик;
- розвиток державних освітніх сервісів (у тому числі контроль за інфраструктурою е-Платформи);
- розвиток екосистеми виробників освітніх технологій.

По-третє, у Міністерстві освіти і науки має з'явитися спроможність ефективно регулювати сферу інновацій в освіті. Для цього потрібен виділений Департамент освітніх технологій, який відповідатиме лише за взаємодію з Центром освітніх технологій та іншими елементами системи.

По-четверте, необхідно створити механізм створення і впро-

Адміністративна схема (перехідний етап)

вадження інновацій – такий собі Центр досліджень і розвитку.

Функції Центру R&D:

- Дизайн і організація пілотів;
- Дослідження впливу і зворотній зв'язок взагалі;
- Комунікація між стейкхолдерами;
- Конкурси інновацій у сфері освітніх технологій.

Центр має управлятися і фінансуватися спільно із Центром освітніх технологій та приватними вендорами.

По-п'яте, необхідно створити механізм залучення у сферу освітніх технологій коштів недержавних акторів і міжнародних донорів, а також коштів державного бюджету за іншими програмами. Для цього пропонується створити Неприбутковий фонд інвестицій в державну освіту.

Гарантом прозорості використання залучених коштів виступає система меморандумів із державними структурами, громадськими та міжнародними організаціями.

Державні закупівлі здійснюються відповідно до законодавства про публічні закупівлі, на підставі прозорих процедур, розроблених за участі стейкхолдерів, або під управлінням сертифікованих міжнародних організацій⁸.

Перехідний етап

У державному бюджеті на 2018 рік передбачено 54,6 мільйонів гривень на створення Платформи, і ще 40 мільйонів гривень – на розробку електронних підручників. Найважливіше завдання – забезпечити ефективно і прозоре використання цих коштів, з реальною користю для реформи.

По-перше, необхідно створити інститут довіри на ринку, що народжується. Для цього необхідно залучити міжнародні та громадські організації. Рамки роботи слід визначити через систему дво- і багатосторонніх меморандумів про порозуміння. Предметом порозуміння має стати спільна реалізація Концепції.

Здійснювати загальну координацію і оперативне управління процесами має неформальна Стратегічна група, яка діє на підставі меморандумів. До Групи входять представники державних органів і установ, громадського сектору, міжнародних організацій. Стратегічна група займається розробкою стратегій, політик, а також

дослідженнями і розвитком. Очолює Стратегічну групу Міністр.

По-друге, необхідно створити в Інституті модернізації змісту освіти спеціальний Департамент, який займатиметься винятково питаннями розвитку Платформи та е-підручника.

Основні функціональні напрями: обладнання, програмне забезпечення, взаємодія зі стейкхолдерами під час розробки і запуску державних сервісів, формування екосистеми, проектна оперативна комунікація. Голова Департаменту ІМЗО входить в Стратегічну групу.

По-третє, необхідно створити неформальну групу, що опікується проектом, у Міністерстві освіти і науки. Група може працювати у форматі Робочої групи, яку очолює Міністр. Робоча група є виконавцем домовленостей за меморандумами про порозуміння і здійснює%

- нормативне забезпечення;
- координує роботу з іншими департаментами та державними установами;
- комунікує з іншими ЦОВ;
- взаємодіє з міжнародними структурами;
- забезпечує блискавичну комунікацію в проекті.

⁸ Таке управління державними закупівлями можливе за умови внесення змін у спеціальне законодавство за аналогією із змінами, що надали законодавче підґрунтя для аналогічної співпраці МОЗ та UNDP.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Процес розробки Платформи запускається Протокольним дорученням за підсумками засідання Робочої групи 15 грудня 2017 року.

Рамковими документами є Положення – про Національну освітню електронну платформу і про електронний підручник. Вони описують систему забезпечення здобувачів середньої освіти безкоштовними е-підручниками, основні елементи цієї системи, взаємини між ними, стимули для розвитку екосистеми виробництва сучасних електронних освітніх ресурсів.

Інші документи, описані у Дорученні, розкривають зміст правил і процедур, відкривають можливість державного фінансування.

Нормативно-правова база розробляється спільно з громадськими організаціями, іншими державними органами, міжнародними структурами, донорами у процесі public policy dialogue на основі Концепції.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОРУЧЕННЯ

Заступнику міністра освіти і науки України Хобзею П.К.,
в.о. Директора Інституту модернізації змісту освіти Завалевському Ю.І.,
Директору Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Кононенку Ю.Г.,
в.о. Директора департаменту фінансів Міністерства освіти і науки України Ткаченко О.Л.
Раднику міністра освіти і науки України з фінансових питань Даниленко С.В.

Розробити проекти:

1. Положення про Національну освітню електронну платформу;
2. Положення про електронний підручник;
3. Змін до положення про електронні освітні ресурси;
4. Порядку проведення конкурсу електронних підручників;
5. Змін до порядку надання грифів та свідоцтв;
6. Порядку забезпечення електронними підручниками здобувачів середньої освіти;
7. Постанови КМУ «Про використання коштів на забезпечення електронними підручниками»;
8. Внесення змін до бюджетної програми на забезпечення підручниками;
9. Порядку використання коштів на створення національної освітньої електронної платформи.

Термін виконання – 01.02.2018 р.

Міністр Л.М. Гриневич

План дій в 2018 році

У **першому** кварталі 2018 року крім завершення формальностей із запуском розробляється дизайн прототипів, вони тестуються серед користувачів за технологією дизайн-мислення. Розробляється ТЗ і положення про конкурс на розробку Платформи, відбувається відбір розробників, йде набір і навчання «тіньових» експертів.

У **другому** кварталі 2018 року проводиться конкурс е-підручників, стартує розробка Платформи. Проводиться перша Девелоперська конференція про стандарти.

У **третьому** кварталі 2018 року триває розробка й пілотування окремих модулів (які можна застосувати під час канікул).

У **четвертому** кварталі 2018 року у статусі публічної бета-версії відкривається Minimum Viable Product Платформи. Розпочинаються дослідження впливу електронних освітніх ресурсів. Розпочинається збір даних для проектування Великого проекту.

Якщо ви хочете
більше дізнатися
загалом про реформу
шкільної освіти —
заходьте на сайти

mon.gov.ua
nus.org.ua